

FOLK OG LAND

NR. 21 — 15 ÅRGANG

LØRDAG 25. SEPTEMBER 1965

LØSSALG 1 krone

Pussig forbauselse over Sovjetplaner mot Narvik

Er det ingen som har lest statsråd Lies bok om den gang Roosevelt var talsmann for slike krav?

BETYR USA-PRØVEBALLONGEN FORØVRIG AT EN NY HESTEHADEL ER UNDER UTVIKLING MELLOM USA OG SOVJET?

Den norske presse fikk hurtig og effektivt munnkurv påsatt etter at AFTENPOSTEN i et telegram fra sin Washington-korrespondent Bjørn Heimar (som i parentes bemerket i sin tid opererte i Bonn sammen med DAGBLADETS noksom bekjente hetskorrespondent) meddelte følgende:

«En angivelig sovjet-russisk plan om å øve militært press på Norge, Finland og Sverige for å få rett til å benytte jernbanen gjennom de tre land frem til Narvik blir torsdag avslørt av columnisten Jack Anderson i Washington Post. Ifølge Anderson har den svenske etterretningstjeneste kommet i besittelse av en slik sovjetisk plan og underrettet den amerikanske regjering om den.

Jack Anderson skriver sammen med sin mere kjente kollega Drew Pearson spalten «The

Washington Merry Go Round» og denne har i årenes løp robet adskning om hva som foregår i hemmelighet bak den amerikanske hovedstads offisielle kulisser, men de har også ord på seg for å være noe sensasjonsbetonet.

Det ville være en oppsiktsvekkende nyhet hvis det er riktig at Sovjet har slike planer, men i Washington har den ikke vakt noen oppmerksomhet — ganske enkelt fordi påstanden lyder for fantastisk. Både amerikanske og nordiske kretser i Washington sier at de ikke kjenner det aller minste til slike sovjetiske hensikter.

Jack Anderson tar også det forbehold at han ikke vet om Sovjet virkelig har forsøkt å sette de tre nordiske land under press for å få jernbaneforbindelse med den isfrie havnen i Narvik. Det kan, skriver han, tenkes at det er noe som er «plantet» for å få svenskene ut av balanse. Ifølge Anderson er det elektroniske lytteposter i Sverige som har oppfanget enkeltheter om planen. Svenskene klarte å finne koden til de sovjetiske meldinger, oversette dem og varsle USA om den rike etterretningsfangsten.»

Såvidt meldingen i AFTENPOSTEN, som i overskriften understreker den «sterke skepsis» meldingen vekker i USA's hovedstad og senere er det hele da offisielt stemplet som vrøvl og presen har fått munnkurv på. Det må imidlertid stå svært

dårlig til med hukommelsen når det anføres at «både amerikanske og nordiske kretser i Washington sier at de ikke kjenner det aller minste til slike sovjetiske hensikter.» Ikke sant, herr statsråd Trygve Lie?

Når vi retter vårt spørsmål til statsråd Lie, så er det fordi han var utenriksminister i eksilregjeringen i London da Koht hadde fått sparken og herunder fikk føling nettopp med «slike sovjetiske hensikter». Han forteller om de sin bok HJEMOVER

som kom på Tiden Norsk Forlag i 1958, på side 84 og følgende. Han forteller også at det var Roosevelt, den delige statuemannen fra Skansen, som formidlet de sovjetiske krav. Han var jo alltid rede til å hjelpe sine røde venner og allierte.

Og så reiser da det spørsmål seg om denne meldingen fra Washington er så uskyldig som det synes. I Vest-Tyskland brer frykten seg for og troen på at USA og Sovjetsamveldet skal komme til en overenskomst på Tysklands og Europas bekostning, og det bebudes at bundeskansler Erhard, som betraktes som en amerikansk lakei, under enhver omstendighet vil måtte gå etter valget.

Forts. side 8

EMILIUS:

Var det tysk forræderi som muliggjorde invasjonen i Normandi?

TÅKENE OM UFORKKLARLIGE HENDELSER LETTER

Fra den allierte landgang i Normandi.

Når man har studert de fleste bøker om invasjonen i Frankrike på Normandi-kysten den 6. juni 1944, har man hatt på følelsen at beretningene haltet ender. De allierte forfatterne skryter av de alliertes heltedige landingsforetagende foran den kanonspekkede Atlantikwall, og de fleste tyske forfattere skylder på Adolf Hitlers diletantiske militære ledelse. Faktum er at landingen som de allierte foretok om morgenen den 6. juni 1944 kom overraskende, tiltross for at Wehrmacht i Frankrike hadde høyeste alarmstufe, og at de tyske oppklaringsfly hadde meldt om store skipsansamlinger i havnene i Syd-England. Fra begynnelsen av mai var det inntrådt Urlaubssperre for alle Wehrmachts avdelinger i Frankrike.

Man har vært tilbøyelig til å ane så mangt innen den tyske hærledelse i Frankrike.

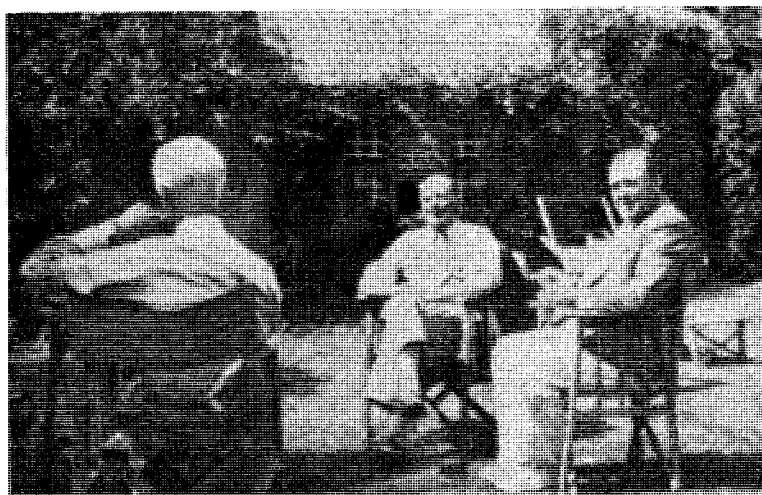
ke, men man kunne ikke våge å tenke tanken. Nu letter dog tåken omkring dette ugjennomsiktige «landskap». En tysk major ved navn Karl W. H. Koch forteller at han ledet en OKW-Abwehravdeling i Paris i oktober 1943. Avdelingen arresterte på den tid en fransk oberst ved navn Faye. Han ledet den største engelsk-franske etterretnings-tjeneste som arbeidet illegalt i Frankrike. Denne arrestasjonen førte til at flere hundrede allierte agenter kunne arresteres av tyskerne. På grunn av disses utsagn og det spionasjemateriale som tyskerne kom i besittelse av, kunne Abwehr-offiserene få full klarhet i når og hvor den allierte invasjonen på franskekysten skulle finne sted. Det var naturligvis noe spillerom med hensyn til nøyaktig tid og nøyaktig sted, men stort sett dekket det som senere skjedde fullt ut rapportene fra majoren.

Major Koch overvåket personlig sorteringen av spionasje-materialet og sørget for at dette ble sendt videre tjenesteveien. Han mener derfor at når de høyere staber ikke visste noe om hans rapporter, så kan grunnen være at hans overordnede ikke var klar over rekkevidden av hans rapport og ikke forstod å tolke det funne spionasje-materiale.

Dette er hans ord om saken.

Men for egen regning og på grunn av alle de smukke

Forts. side 6

Kronprins Olav reiste naturligvis — og Trygve Lie heldigvis — bust mot de russisk-amerikanske planer.

Har de ikke lest Lies bok?

Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie
21 B
Rev. 2014/10
Bokklubben

TVO BRØR

I bladet FÆDRELANDSVENNEN i Kristiansand, som ellers ikke har utmerket seg ved synderlig forståelse når det gjelder urettssoppgjøret, finner vi forbausende nok 31. august sistleden efterfølgende bemerkelsesverdige innlegg av signaturen O S M (Er det fra redaksjonens side et offer på valgkampens alter? Eller blåser det virkelig nye vinde over presseørkenen?):

Simon og Søren var tvilling-brør. Dei vaks upp på ein einbølt gard, og deira politiske kunnskaper var nok heller små.

Då gutane vart vaksne for Søren ut i verdi og Simon tok yver garden med mykje skuld.

So kom krigen. Tyskarane trong arbeidsfolk og lønte godt. Søren tok arbeid hjå herrefolket og vart storbas for Hitler der han tente store pengar. Simon gjekk heime på garden, skuldi var tung, innkoma liti og framtidig uviss.

Ein dag kom lensmannen til gards. Han hørte til Nasjonal Samling og var ein greid og hjelpsam kar. Lensmannen var ute og tinga lagslemer til partiet sitt. Han meine at tidi no var inne for slike som Simon til å melda seg inn i NS.

Politikk hadde Simon lite greide på, men han trudde på lensmannen som han kjende for ein tvers igjennom bra mann. Simon skreiv seg inn i partiet og hadde ikkje den ringaste tanke um at han gjorde noko gale.

Tidi gjekk, Søren tente tyskarane og samla pengar. Simon stræva heime på garden. Han sleit med renter og skuld i striden for kona og born.

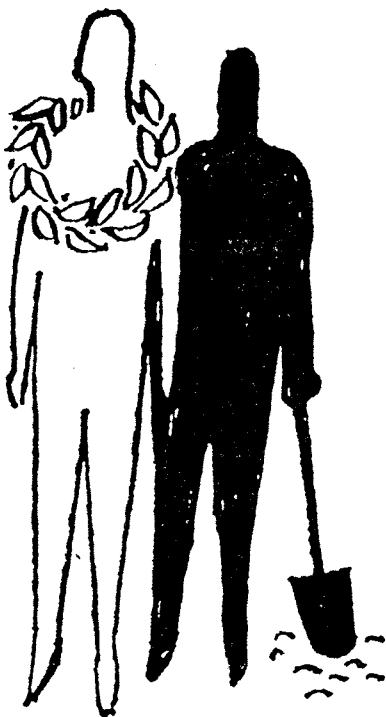
Så kom freden. Søren var då ein rik mann. Men Simon hadde ikkje fenge høve til å samle seg vidare av denne verdsens gods.

Atter ein dag kom lensmannen til gards, men denne gong var det ein ny mann i eit nytt ærend. Gamle-lensmannen sat no i fangehuset og den nye var ein ihuga kar med lovbook under armen.

No fekk Simon høyra det han aldri hadde tenkt. Han var landsvikar. Ein skarv og kjeltring som skulde i bolt og jarn. Dette var Simon bonde sitt første møte med norsk lov.

Simon/sona syndene sine og vende attende til garden og einsemd. No var han ein merka mann og med sorg i sinn såg han at alt det han eingong trudde på og drøymde so vent um, berre var skrift i sand.

Den strevsame bonden bak skogen som aldri hadde tenkt ein vond tanke korkje um folk eller fedreland, hadde no fenge eit ørlite glimt av lov og juss og politisk dævelskap, og fra no av vart

han landsvikar i hjarta sitt.

Simon kom av og til burt i brakkebaronar, tempelherrar eler svartebørs-pavar frå Hitlers tid. Fleire av desse sat no som tillitsmenn både i kyrkjerådet og sparebanken. Trufast hadde dei tent tyskarane i fem år. Pengar hadde dei samla og avlat hadde dei fenge. Folk bøyger seg gjerne for mammon og pengesekken.

Men Simon stakar, han hadde skrivi namnet sitt på ein papirlapp som gamle truverdige lensmannen la fram for honom. So hadde han halde seg heime på garden og bala med jordi. Korkje pengar, gods eller æra hadde herrefolket gjeve honom, og no kjende han liksom ein kaldgufs både frå himmel og jord når han møtte grannar og frendar.

Frå no av fraus all fedrelandskjensle og framtidstru burt for den gamle slitaren.

Med Søren gjekk det heilt annarleis. I fem år bygde han bunkers og brakker for Wehrmacht. Pengane strøymde inn, og då tyskarane drog seg attende var Søren ein velhalden mann. Nye, store hus, eit av dei beste i bygd, vitna um medel og makt. Tvo blanka bilar, ein til kona og ein til honom sjølv bar bod frå ein mann som valde den gode del.

Søren var ikkje berre finansmann. Han var og politikkar. Ofte gjekk han til kyrkje og vart å finna på dei fleste møte og tilskipingar i bygd. Då var han alltid samd med siste talar, so sant denne hørte fleirtalet til. Søren kom aldri i mindretal.

Tannleg Opsahl omkommet ved flyulykke

I mars iår fylte tannlege Kolbjørn Opsahl på Hokksund i Eiker 70 år og FOLK OG LAND bragte da en stor artikkel om ham, hvori det bl.a. ble nevnt at han vel var den eldste fører av fly i Norge.

For kort tid siden kunne dagspressen bringe den rystende melding at tannlege Opsahl hadde funnet døden ved en flyulykke. Han førte flyet og var alene i det da han på vei hjem fra Hardangervidda forulykket.

MORGENBLADET skriver om Opsahl at han «var kjent som Norges eldste sportsflyver. Han var med i det første kull i Hærens flyvåpen i 1917, men sluttet som militærflyver i 1923. I 1951 tok han flyvningen opp igjen, meldte seg inn i Drammen Flyklubb og tok sertifikat. På grunn av sin høye alder måtte han til legeundersøkelse to ganger i året for å beholde sertifikatet. Opsahl var kjent som en dyktig flyver og hadde over 600 flytimer med sin Piper Cub.»

Meldingen om tannlege Opsahls brå død har hans mange venner mottatt med sorg og forferdelse, men når alt kommer til alt, så var det kanskje en slik død den spreke friluftsmann ville ha foretrukket hvis det hadde vært menneskene forundt å velge.

Tannlege Opsahl var en god venn av vårt blad og vi vil gjerne lyse fred over minnet til denne stille, men trofaste kjemper for rett og redelighet.

Alle dagar hev folkefjelden hatt stor age for pengesterke menn og snart låg dei på magen for den smilande Budha med den milde hugen og det tøygelege sindelaget.

Søren brakkebygger gleid glatt inn i bygdestyringi, med bankboki på bringa og krossmerket på trøyekragen.

Den som mistar trui på lov og rett, mistar noko av det mest verdfulle i sjælelivet sitt. Ho eller han, vil sidan i livet, sjå meir eller mindre skeptisk både til Gud og menneskje.

Soleis gjekk det med Simon bonde. At det skulde vera verre å skrive namnet på den vesle lappen enn å byggja bunkers for Hitler, kunde han ikkje med den beste viljen sin skyna.

Simon kom i same stoda som salig Peer Gynt: Folk, fedreland, det lysende, det høye stod stedse slørt av tårker for hans øye.

Den danske dikter Harald Bergstedt død

Den danske dikter Harald Bergstedt som før krigen var elsket og beundret spesielt i den sosialistiske leir er avgått ved døden 87 år gammel — totalt glemt av det gode selskap. Hvorfor han ble det forklarer POLITIKEN med stor delikatesse i sin nekrolog: «Jo, han gikk under krigen den nemme vei til nazismen, ble dens fortolker, siden dømt, fengslet og derpå glemt.»

Så «nemt» er det altså for det danske sosialdemokrati av idag å kvitte seg med både Bergstedt og sin fortid.

Bergstedt selv glemte imidlertid ikke, og rettet i bøkene «Sange fra Gitteret» og «Feberen falder» hårde angrep på rettsoppgjøret og det uendelige hykleri av idag. I et av sine dikt beskriver han et møte med den avdøde venn, statsminister Staunings ånd. Stauning døde som kjent midt under verdenskrigen og opplevet ikke Tysklands fall. Vi gjen-gir noen linjer av diktet:

Jeg sad i min Celle med Kind imod Haand,
da svandt for Gitret en natlig Aand

i Morgenens første Dagning,
med langt, hvidt Skæg. — Det var Stauning!

Han standset forbavset og trak sit Vejr:

Hvad! Bergstedt? Hvordan er dog du kommet her?

Jo, sagde jeg uden at blegne:
jeg sidder paa dine Vegne.
Han brummed: Hvordan skal det forstaas?

Jeg fulgte din Kurs som skikkelig Praas

og holdt Fred med Besættelsesmagten

efter 9. April Kontrakten.
Den Ordning var bedst, — sagde den Gamle stolt. —

Ja, Stauning, hvis Tyskland saa sandt havde holdt,
men det styrted i Grus og Brokker! —

Da stirred han: Det var som Pokker!

Jo, Asien kom med og Amerika med,
og i fast Kompagni slog Europa ned. —

Han spilede op sine Blikke —
det anede du altsaa ikke?
Næh, sagde han og brummede,
det gør mig ondt.

Men hvad er der passeret herhjemme? —

Passeret? Jo, da Tyskland den Majdag brast,
blev alle vi Stauningianere sat fast ...

Holmer og Svend interneret og selveste Laurids blameret.
Det var godt, du laa lunt i din Urne.

Jo, jo, du var ellers ble't hentet med Bøssen, min Tro,
med Revolver: Op med Grabberne!

og sparket: Hold Kæft! ... ned ad Trapperne,

saa op i en Bil og rusket i Skæg, slæbt frem i Forhør, March! op ad en Væg,

maaske blevet skudt, kort at melde,
eler dømt til ti Aar i en Celle.

Og Stauning han saa til de unge, der sov. —

Og hvad har saa de begaaet, med Forlov?

De fulgte din Linie til Fronten og Balkan og Hellespønten.
No'en misted en Arm og andre et Ben,

men havnet snart her hver evige een.

Lemfældigt slap vel de brave, som sover i Ruslands Grave.

De andre kom spredt og hinkende hjem.

Til Befrielsens Dag blev de hentet frem

fra Rullestol, Krykker og Kælder, blev pryglet og puttet i Celler.

Stauning stod tavs med skælvende Mund,

han ledte lidt sky efter Ordet en stund,

til end'lig det kom ham paa Sinde: Saa min Skyld er det, I sidder herinde? —

Jeg sagde: Stauning, du ærligste Mand,

som sad paa Statstaburet i vort Land,

den Tanke maa straks du la' falde. Du var den klogeste af alle.

Hvad skulde du have gjort uden dette? sig til!

Paa jorden det gaar som den stærkeste vil,

vi Smaafolk har eet kun: at humme os.

og mindst muligt undgaa at dumme os.

Europas Rygrad blev knækket, ak, ak,

vi holdt paa den Rygrad li' til den knak,

hvad skulde vi ellers ha' gjort, du? —

Sannheten om Quisling

Den norsk-amerikanske professor Unstads studie over Quisling. — I Norsk oversettelse fra originalen i Susquehanna Univerity Studies.

FOLK OG LANDS BOKTJENESTE Postboks 3214, Sagene, Oslo 4.

Pris kr. 9,—. Fritt tilsendt mot forskuddsbetaling - eller mot oppkrav med tillegg av porto og gebyr.

FOLK OG LAND

UAVHENGIG POLITISK PUBLIKASJON

Redaktører:

ODD MELSON, ansvarlig

ALEXANDER LANGE

Efter valget

Så er da stortingsvalget over for denne gang, og FOLK OG LAND har naturligvis all grunn til å være fornøyet med resultatet siden det jevnt over ble slik vi tilsiktet da vi rent generelt bad våre lesere om den gang å delta i valget og stemme borgerlig, og dessuten også stort sett fikk gjennomført det vi tok sike på med de mere spesifikke lokale anvisninger.

De er en kjent sak at NS-folk tidligere i meget stor utstrekning har unnlatt å stemme som en protest mot de politiske partiers engasjement i det «retts»oppgjør som rammet oss så hårdt, så urettferdig og så ulovlig og rettstridig. Det var vel kanskje også den alminnelige mening på det årsmøte i FORBUNDET som ble holdt tidlig i år at det var liten grunn til å endre denne holdning. Imidlertid utviklet den politiske situasjon seg slik at det åpnet seg reelle muligheter til å gjøre ende på det MOT DAG-styre som truet med å bli permanent, og da fant vi at det var grunn til å ta vår stilling opp til fornyet overveielse. Det stod klinkende klart for oss at noen endring i innstilling til «retts»oppgjøret og hva dermed stod i forbindelse var det ikke å regne med under det styre som hadde sittet med makten uavbrutt siden 1945 — forøvrig takket være de borgerlige partiers uhørte dumhet og enfoldighet. Det var faktisk bare såvidt de ikke presterte å overgi landet i hendene på de enda rødere brødre i kommunistpartiet. Arbeiderpartiet har en rekke ganger hatt anledning til å råde bot på uretten i 1945. Det har ikke bare latt anledningen gå fra seg, men det har ofte stått i spissen for den fortsatte hets. Og i år i valgåret presterte dets hovedorgan til og med å spille en hovedrolle i sjofle, sensasjonsbetonte angrep på navngitte NS-folk.

Sett fra vårt synspunkt bød derfor alternativet med fortsatt arbeiderpartistyre hverken på håp eller muligheter. Det annet alternativ var da et borgerlig styre, som muligens heller ikke byr på noe annet, men som iallfall ennå ikke i regjeringssposisjon har demonstrert det. Vi fant derfor å måtte anbefale våre lesere å stemme denne gang, og det borgerlig.

Vi vet at vår oppfordring har vært fulgt i meget stor utstrekning og selv om det nok denne gang var ekstra stor interesse omkring stortingsvalget, skulle vi anta at forklaringen på den sensasjonelle økning i valgdeltagelsen for en stor del ligger i valgdeltagelse i år av langt flere tidligere NS-folk. Noe som jo også understrekes av at den økede valgdeltagelse alt overveiende er kommet de borgerlige partier til gode.

Bortsett fra denne rent generelle oppfordring til å stemme borgerlig, så antydte vi også at det i de fleste fylker var naturlig å støtte Senterpartiet. Vi gjorde spesielt oppmerksom på de fylker hvor Senterpartiet også oppnådde sine mandatgevinster. Det er også av interesse å notere seg at i Akershus, hvor vi oppfordret til å stemme med Venstre, der oppnådde dette parti rent sensasjonelle resultater.

Vi har altså, som nevnt, i første omgang oppnådd nøyaktig det vi tilsiktet og vi har dessuten demonstrert den avgjørende rolle de tidligere NS-folk kan spille ved bare i noen grad å opptre samlet.

Men, når vi har konstatert dette, så står det tilbake å understreke at vår stillingtagen utelukkende gjaldt dette ene valg. Det står nu til de borgerlige partier som vi har vært med på å bringe til makten å vise større forståelse for kravene om en omvurdering av de kunstige og politisk betonte forræderibegreper som vokste frem i forbindelse med krigspropagandaen. Ingen vil tape på at det bygges en bro mellom de to grupper av det norske folk som ble skapt

Oslovalget

Også valgresultatet i Oslo byr på interessante tall og refleksjoner. FOLK OG LAND anbefalte som kjent sine lesere å stemme på Kristelig folkeparti, hvis mandat var mest utsatt. Valgresultatet viser at vår oppfordring er blitt fulgt i stor utstrekning, men dessverre ikke i stor nok. Partiet manglet 58 stemmer på å få valgt sin representant istedenfor Arbeiderpartiets. De som ikke fulgte vår oppfordring, enten ved å sitte hjemme eller ved å stemme på et annet parti enn det vi anbefalte, har altså direkte medvirket til å sette Åse Lionæs på stortinget istedenfor Aarvik. Og det synes vi oppriktig talt ikke var noe godt valg!

Når det gjelder antallet av dem som har fulgt vår oppfordring, så har vi også en viss peiling på det gjennom valgresultatet. Kristelig Folkepartis andel av det samlede stemmetall var for hele landet sunket med 1,3 % mens de i Oslo bare sank med 0,2 %. Hvis tilbakegangen hadde vært 1,3 % i Oslo som i landet ellers ville partiet fått 3 350 stemmer mindre enn det nu fikk. Vi antar partiet kan takke oss for minst dette antall stemmer i Oslo.

dengang, og rent nasjonalt sett må det være en opplagt fordel å kvitte seg med den byrde av et uhørt antall «landsforrædere» som «de gode» påførte landet i 1945. Bare rene internasjonister og åpne eller hemmelige fiender av vår nasjonale stat kan ha fordel av å opprettholde dette kunstige skille mellom landsmenn som for storpartens vedkommende vel alle handlet slik den nasjonale samvittighet bød dem.

Her har de nye borgerlige makthavere en virkelig nasjonal oppgave, som ved første blick kanskje kan synes både vanskelig og uløselig fordi en så lenge har medvirket i hetsen, men som på den annen side er like avgjørende for vår nasjonale fremtid som den er vanskelig.

Og vår stilling til de politiske partier — heri medregnet det Arbeiderpartiet som nu er kommet i opposisjon — er avhengig av det som skjer og den gode vilje som vises i de fire år som nu ligger foran oss. Det er all grunn til å følge utviklingen med oppmerksomhet, og til å utbygge det organiserte samarbeide mellom de tidligere NS-folk som ved dette valg gav så gode resultater.

A. L.:

Ranbemerkinger til rettsoppgjøret

En av våre psykiatriske professorer skrev i «Morgenbladet» for 26. juni 1945 om «N.S.-medlemmers ansvarlighet ut fra rettspsykiatrisk synspunkt. Skal der ved staffeutmålingen ikke taes hensyn til motivene?»

Professoren reagerer skarpt på biskop Berggravs skrivelser i «Kirke og kultur» 1945: «Inn under grunndommen må hver og en komme som har stått som medlem av NS. Det kan ingen undtagelser være. Alle sammensvergelses deltagere er under samme ansvar. — Bare erklært åndssvake kan bli hørt med at de ikke forstod.»

Professoren skriver bl. a.: «Hvis disse synspunkter skulle bli lagt til grunn, vilde det bety et betydelig tilbakeskritt i kulturell henseende.»

Valg i God's Own Country

En gammel neger går inn i valglokalet for å få sitt bevis for at han nå har fått rett til å stemme ved valget, i det Herrens År 1965 og fremover.

Og med denne rettighet fulgte et krav om å undertegne et papir, ialt tre kopier.

— «Kan du skrive navnet ditt?» spør kontormannen, og du må undertegne på tre kopier.

Det ble en pause.

— «Kan du skrive navnet ditt» sier mannen i kontoret.

«No, Sir!» sier den gamle.

— «Ja, da får du sette «merket» ditt på dette papiret!

— «Et kors?» spør den gamle.

— «Gjør det slik du pleier», sier kontoristen.

— «Jeg pleier å gjøre det slik», sier den gamle, og med største anstrengelse tegner han et kryss i en parantes omtrent slik (x).

Deretter forlater han valglokalet etter å ha gjort sin borgerplikt.

Lignende scener utspiller seg i alle de forskjellige statene i De forenede Stater. Anno 1965.

På denne siden av Atlanteren ville vi vel anta at et minstekrav til en velger måtte være at han kan lese og skrive.

Ikke slik i God's Own Country.

En fornuftig borger, Sheriff Jim Clark i Selma, uttaler i denne forbindelse, at «det hele ikke bare er latterlig, men i realiteten kvalmende».

Det forekommer oss dog at professoren selv presterer endel kulturell «sidestepping» i samme artikkel, og dette skyldes muligens synsforvillinger i forbindelse med de sterke frigjøringsfestligheter, som for enkeltes vedkommende har vært permanente og på det offentlige bekostning siden den skønne Sylvia Salvesenske sommer 1945. Vår professor skriver:

«Forleden hadde jeg anledning til å inispisere en større gruppe frontkjempere, som var internert i Ila fengsel. Det var som å skue inn i en gruppe av fortidsmennesker, deres skumle blick og ofte misformede ansikter og dysplastiske kroppstyper minnet om Lombrosos «forbryttermenneske».

Siden er professoren åpenbart kommet til seg selv. Han har således i «Folk og Land» i det vesentlige erklært seg enig i signaturens avhandling «Dødsdommen over kommissarisk statsråd, professor Ragnar Sigvald Skancke. En gjennomgåelse». —

Rasepolitikk i Israel

I israelske aviser kunne man for en tid siden lese om en interessant strid om noe som en nesten ikke har lov til å nevne her i Vesten: raserenhet.

En fru Mitani ble av innenriksministeriet i Tel-Aviv oppfordret til å tilbakelevere sitt israelske pass da hun ikke var jødinne. Myndighetene hadde slått fast at fru Mitani riktignok var blitt forfulgt som jødinne etter de tyske raselover i Hitlertiden, at hun hadde giftet seg med en jøde, var kommet som «illegal» emigrant til Israel og senere hadde levet som en lovlydig borger i Israel. Imidlertid var hun ikke raseren jødinne.

Lokale religiøse fanatikere hadde efterforsket anetavlene til sine politiske motstandere og deres hustruer og anvendte resultatet til sine politiske formål.

Affæren Mitani har vakt stor oppsikt og sterk beskjeflighet den offentlige mening i Israel. Noen forsvarer innenriksministeren og sier at det dreier seg om en ren lokal affære hvor en har etterkommet befolkningens ønsker. Andre fordømmer fremgangsmåten, men våger ikke å stå offentlig frem av frykt for angrep fra det religiøse parti.

Skyld og Soning

DEN BRITISKE JURIST F. J. P. VEALE GRANSKER «VÅR TIDS NØKKELPROBLEM»

THE SUNDAY TIMES MARCH 26. 1961

Continuing A SECRET WAR OF WHITEHALL MASS BOMBING— the great fallacy

Terrorbombingen innrømmes i britisk presse.

De fleste britiske aviser gjengav avsløringen av sannheten om terrorangrepene i sin alminnelighet og Dresdens ødeleggelse i særdeleshet uten kommentar, og mannen i gaten glemte hurtig hele sammenhengen. I allfall forårsaket den ingenlunde noen sensasjon sammenlignet med den som oppstod da et kabinetsmedlem nylig måtte bekjenne at han hadde løyet da han avgav forsikring i Underhuset om at han ikke hadde hatt noe å bestille med en viss prostituert. Øyeblikkelig hevet det seg da en fryktelig storm av moralsk rystelse og den bruste frem over det hele land fra pressen og fra tusener av talerstoler. Med forferdelse tok den britiske offentlighet til etterretning at en kronens minister bevisst hadde ført Underhuset bak lyset med hensyn til en episode i sitt privatliv. Alle hadde fullstendig glemt at det kort før var blitt avslørt at under krigen hadde den ene kronens minister etter den annen stått frem og gitt Underhuset høytidelige forsikringer om at det ikke fant sted terrorluftangrep.

Med hensyn til briteres terrorangrep såvelsom tyskernes raseforfølgelser synes det faktisk å være så at alt man kan si om begge parter forhold under 2. verdenskrig, løper sammen i at de begge gled ut i barbariske metoder for å hindre de fryktelige følger av et nederlag.

Som det ble henvist til første gang i den nevnte bok av forfatteren «Advance to Barbarism» i 1948 er denne utglidning ganske enkelt en del av det verdensomfattende tilbakefall til barbariet som vi kan si kan dateres tilbake til 1914. I denne bok er det forsøkt å gjennomlyse grunnene til dette tilbakefall, hvis opprinnelse ligger langt forut for 1914. Utvilsomt vil fremtidige historikere befatte seg med å finne en forklaring på dette merkelige og som vi håper forbigående skritt bakover i løpet av det menneskelige fremskritt.

Umiddelbar gjenstand for historieforskernes studier er imidlertid spørsmålet om

opprinnelsen og årsaken til annen verdenskrig.

Av de allerede anførte grunner er oppklaringen av dette spørsmål av høyviktig betydning. Av dets oppklaring avhenger ikke bare bedømmelsen av slike omstridte temaer som raseforfølgelse og terrorbomber, men også forløpet av fremtidige forhandlinger om en fredsavtale som kan avslutte annen verdenskrig formelt. Eller som professor Eschenburg uttrykker seg: etterkrigspolitikken er grunnlagt på oppklaringen av dette spørsmål.

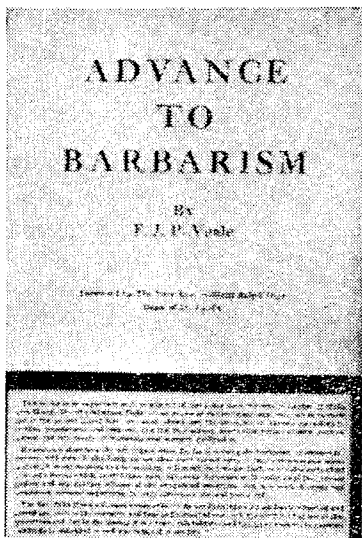
Det kan med absolutt sikkerhet forutsies at på bakgrunn av hva som står på spill, vil påstanden om Tysklands eneskyld bli opprettholdt til det aller siste med ethvert tenkbart argument. Man vil ikke sky noen møye for å dempe lysten til en grundig undersøkelse av dette tema i håpet om at forhandlingene om en fredsavtale vil ta til innen påstanden blir opplagt uholdbar. Så snart denne påstand imidlertid må droppes, vil man legge frem det argument at riktignok har Tyskland uten noenslags tvil bare andel i ansvaret for krigen i 1939 sammen med de andre krigførende, men det fortjener dog en kraftig gjengjeldelse for de uhyrligheter det begikk under fullbyrdelsen av «Endlösung der Judenfrage».

Denne anklage kan tilbakevises med et ganske enkelt

svar. Så snart enhver mulighet til å avslutte en krig gjennom forhandlinger er utelukket ved kravet om betingelsesløs kapitulasjon, og når følgene av å bøye seg for dette krav vil være ubeskrivelig grufulle, så er et folk berettiget til å gripe til enhver forholdsregel, hvor avskyelig den enn kan være, som kan tjene til å unngå denne skjebne.

Ubestridelig var dette Tysklands stilling de siste krigsårene. Den foraktelige og skammelige Morgenthauplan kunne like godt kalles Roosevelt's «Endlösung der Deutschenfrage». Fremlagt av Henry Morgenthau jr., USA's finansminister med assistanse av Harry Dexter White, der som vi idag vet var en kommunistisk agent og utvilsomt derfor var dirigert av Stalin, fastsetter denne plan seierherrenes hensikter med Tyskland så snart det har kapitulert betingelsesløst. Kort sagt, Tyskland skulle gjennom ødeleggelse av alle gruber og fabrikker forvandles til en beitelandsstat. Over halvparten av Tysklands befolkning arbeider i gruber og fabrikker. Hvis dette system var blitt gjennomført, anslår man at ca. 20 millioner mennesker ville ha sultet ihjel, en ikke mindre fryktelig skjebne enn døden i et gasskammer. Trass i disse umiskjennelige følger ble Morgenthauplanen 15. september 1944 godtatt av president Roosevelt. Også Winston Churchill aksepterte den og fikk en USA-kreditt på 6,5 milliarder dollars.

Den eneste grunn til at Morgenthauplanen ikke ble realisert i fullt omfang slik den var konsipert av sine opphavsmenn Henry Morgenthau jr. og den kommunistiske agent Harry Dexter White (alias Weit), var at Stalin umiddelbart etter Jalta-konferansen i februar 1945, bare fem måneder etter at Roosevelt og Churchill hadde godtatt planen, følte seg sterk nok til å kaste masken av vennskap og åpent å forkynne sine bedratte meningsfeller fiendskap. Fra da

Forfatterens bok «Advance to Barbarism».

MED EN SOVJETSOLDAT I VERDENSKRIGEN

For FOLK OG LAND av armenieren Jerwand Dshanian

Men han var også temmelig frekk denne Agulian, og satte alltid sin vilje igjen. «Alle gode ting er tre,» sa han — og ba om at jeg skulle danse sammen med Vera. Jeg ble rasende over dette maset og ropte så alle hørte det — «Din Satans slavedriver!» Men han bare lo og sa: «Det gjør ikke noe — men det skulle være moro å se dere danse sammen — ikke sant, kamerat Korzova?»

Den snille jenta så på meg uten å si noe. — «Se hvordan jeg ser ut,» sa jeg, for klærne mine var gjennomvåte av svette, en sverddans er like slitsom som 8 timers kroppsarbeide. Vera ville hjelpe meg og sa: «Jeg kan bare danse Jablochka.» — «Det går fint,» sa Agulian. Vera satte seg rett ned på en stol og sa: «Nei — jeg vil ikke danse.» Men alle de andre var like frekke, og forlangte mere dans, og dette gjorde kommissaren enda mere maset. «Forstår dere ikke at folk vil se dere to danse sammen,» sa han. — «Jeg er trett — orker ikke mere,» sa jeg, og Vera ble sittende der og nektet å danse. Men Agulian bare lo og sa: «Ta det med ro — hvil dere litt, mens musikken spiller og synger.»

Musikerne lot seg ikke be to ganger, men satte iveri med flere numre. Trekkspilleren var en ren virtuos, han spilte «Nattergalen» på en armensk gjeterfløyte, det er nærmest en fugleimitasjon,

og den brukes også til folkedans i Armenia. På den lille fløyten utførte han de utroligste variasjoner, og det er ikke rart at folk i Armenia sier «Inne i denne gjeterfløyten er gjemt en usynlig sangfugl.»

De to musikerne høstet øredøvende bifall for sine prestasjoner, og så var det vår tur igjen, men hva skulle vi danse? — «La oss danse til den fuglelåten,» sa Vera — «jeg liker den.» Jeg ble ikke forbauset over dette, jeg visste at hun likte slik musikk for hun, pleide å spille grammofonplater under arbeidet i telegrafene, særlig Rondo av Mozart. I dette mønster av fugleimitasjon løste hun problemene, knyttet kontakter, svarte på spørsmål, skrev og noterte telegrammer og telefoner, og sendte dem, i crescendo eller decrescendo, og hun hadde en deilig evne til å la molltoner flyte over i dur.

Vi pratet litt om hvordan vi skulle legge an denne dansen, som vi jo aldri hadde danset sammen, men nå var vi jo amatører, og tenkte ikke på resultatet, vi ville bare prøve virkningen på publikum. Nå gikk Agulian fram og meldte at vi skulle danse igjen, og musikerne intonerte. Vera danset inn på gulvet, hun bredte ut armene, og beveget dem som fuglevinger, og jeg gjorde det samme, og stilte meg ved siden av henne, og så imiterte vi fuglenes bevegelser, bøyet hurtig opp og ned, løftet armene som vinger, hoppet og sprang fram og tilbake, og prøvde å gi uttrykk for den usigelige fryd og jubel vi kan se hos fuglene under deres parringslek.

Jeg må innrømme at Vera var flinkere enn meg i denne fugledansen, man skulle tro hun hadde studert tranens dans nøye, for hun kopierte den nesten nøyaktig. Musikken fulgte oss med fart og overskudd i alle improvisasjoner og varierte fuglebevegelser, men det virket nok også komisk at vi var i uniformer, og ikke ikledt fjærhammer.

Tilskuerne ble virkelig begeistret og bifallet tordnet løs: det ble trampet og klapet i takt, og under bravoprop, og de ga seg ikke før de fikk dansen om igjen.

Agulian gikk nå fram, og roste oss kunstnere for prestasjonene, men benyttet anledningen til å blande politikk inn i sin tale.

Forts. side 7

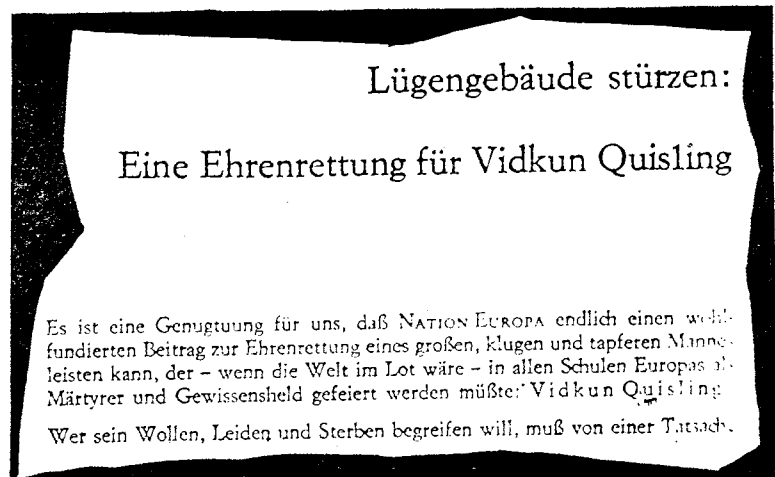
Forts. side 6

FOLK OG LAND

LØRDAG 25. SEPTEMBER

ÆRESOPPREISNING for Vidkun Quisling

Skriver det tyske månedsskrift NATION EUROPA om boken til Hewins

NATION EUROPA's store anmeldelse av boken til Hewins.

Nu har Quislingbiografien til engelskmannen Ralph Hewins også nådd Tyskland og i siste nummer av det fornemme tidsskrift NATION EUROPA, som kommer i Koburg under redaksjon av Arthur Erhardt, får boken en bred redaksjonell omtale. Det dreier seg i stor utstrekning om en gjengivelse av anmeldelsen i «The Times Literary Supplement» med efterfølgende innlegg av Olav Riste (som protesterte skjønt han ikke hadde lest boken), av anmelderen og av forfatteren selv. Men ellers er den tyske publikasjons standpunkt til Quisling klar. Det heter i overskriften at «løgnybygning styrter sammen: Æresoppreisning for Vidkun Quisling!» Og ellers heter det i innledningen til den 16 sider lange omtale av Hewins-boken:

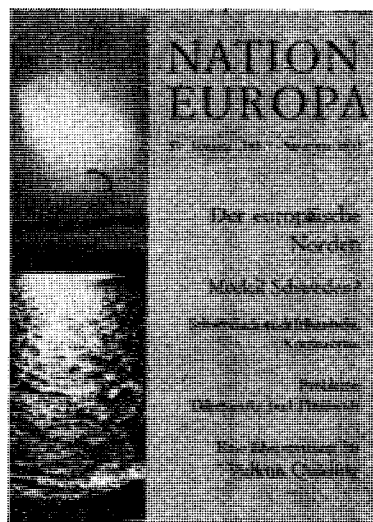
«Det er en tilfredsstillende for oss at NATION EUROPA endelig kan yde et bidrag til æresoppreisningen for en stor, klok og tapper mann, en mann som hvis verden var i orden måtte bli feiret i alle Europas skoler som martyr og samvittighetshelt: Vidkun Quisling!

Den som vil forstå hans streben, lidelse og død, må gå ut fra en kjennsgjerning som av Bewältigungsindustrien med flid blir fortiet eller tilsløret: den i tredivårene for Moskva nesten gripbare bolsjevisering av Europa. Det var dengang egentlig bare to land som ikke var i umiddelbar fare: Italia hvor det allerede var kommet et europeisk, men også typisk italiensk svar, og England som alltid bare har fulgt de politiske impulser fra Kontinentet med en forsinkelse basert på en øymessig betinget motstandsevne. Mest truet var på den annen side Tyskland og Norge. — Det tyske rike på grunn av politisk-økono-

misk nødtilstand og fordi Lenin med seerblick hadde forutsagt at veien til verdensrevolusjonen måtte gå over Tyskland, og Norge, hvor regjeringssystemet var like skjørt, av militære grunner: som uundværlig oppmarsjrum mot Storbritannia, den dengang eneste fremdeles mulige motstander for den røde imperialisme.

Vi har levet med i det tyske forsvarsforsøk og dets resultat. Det norske lå oss fjernere. Det blir — bortsett fra den stadige skjending av navnet til denne Ene som våget å ta til orde for et handlekraftig forsvar av land og folk — systematisk dekket over med taushet og er allerede halvt glemt.

Efter den ensrettede historieforsøk blir Quislings forsøk på å redde Norge og samtidig å hjelpe til å bygge opp en stor germansk føderasjon som grunnlag for en europeisk forening, kortelig avfeiet enten som narrestreker eller som skammelig landsforræderi. Bare få samtidige husker fremdeles at han var alt annet enn en politisk eventyrer, men at han tvertimot som en glimrende begavet offiser hadde fullendt en ærefull løpebane da

Det fornemme tidsskrift NATION EUROPA.

han som Nansens høyre hånd hadde hjulpet til virkningsfullt å bekjempe den fryktelige russiske hungersnød efter første verdenskrig og herunder også reddet livet til tusener av vesteuropeere, og kunne vende hjem til Norge like høyt æret av den britiske konge og av den kommunistiske statsledelse: en personlighet av europeisk rang.

Vidkun Quisling bragte med seg fra Sovjetsamveldet mere enn minnet om sin og Nansens humanitære stor-dåd. Han hadde lært bolsjevismen å kjenne fra grunnen av, for han hadde reist til Russland med åpne øyne og rede til forståelse. Han hadde prøvet kommunismen som forsøk på en nyordning av det ødelagte samfund, hadde diskutert fordomsfritt med de ledende kommunister, hadde lært å beundre deres ubetingede mot og deres ydelser — men herunder også kommet til den overbevisning at utbredelsen av deres voldsherredømme, som hvilte på den groveste materialisme, til hele Europa ville bety slutten på vår kultur.

Som nordmann lå selvsagt bevarelsen av hans eget hjem ham mest på hjertet. Og for det så han i den daværende situasjon bare en mulighet: Tilslutning til den maritime britiske stormakt og samtidig egen opprustning til grensen av det økonomisk mulige. Da han ikke fant noen forståelse for dette i det norske pseudo-demokratiske partivillniss, stiftet han en folkebevegelse til forsvar for hjemmet: NASJONAL SAMLING. Han betonet senere stadig at denne bevegelse var alt annet enn en dårlig efterligning av den tyske nasjonalsosialistiske arbeiderbevegelse. Men skjebnen førte til at det likevel kom istand en nær kontakt: i annen verdenskrig efter besettelsen av Norge, der som kjent efterfulgte alvorlige britiske nøytralitetskrenkelser og bare med timer kom i forkjøpet for en stort anlagt britisk invasjon.

De tyske anstrengelser på å opprettholde Norge uavhengig under sin egen legale regjering, i likhet med i Danmark eller Slovakia, misslykkedes derved at kongen og hans ministre lot sitt folk i stikken, flyktet til London og derfra som marionetteregjering i britisk sold traktet efter å hisse landet inn i en meningsløs partisan-krig. Quis-

Forts. side 6

HANS EGEDE NISSEN:

Reformasjon og restaurasjon

Det vil være nokså ukjent for de fleste at den reformasjon av den kristne lære som fant sted i 1537 på kongebud fra Danmark ikke er den første reformasjon i Norge. Det har vært minst fire religionsskifter i vårt land, og vi vil her gå tilbake til den første historisk kjente reformasjon blant germanske stammer som i sin tid bragte asatroen til seir over den mere primitive dyrkelse av naturguder, særlig fruktbarhetsguddommer. I religionshistorien kan vi tidfeste denne overgang til 5.—7. århundre efter Kristus og tidligere, men misjoneringen gikk gradvis og stykkevis for seg og nådde i tidlig vikingetid Norden. Så sent som i det 10. århundre var svearne i Sverige ivrige Frøydrykere og stedsnavn i Norge viser tydelig at Frøy, Njord og Ull hadde mange tilhengere i vårt land, samtidig som saga og gamle tradisjoner viser tilbake til troen på vanerne, den nevnte fruktbarhetsguddommer, var levende i Norge i konkurranse med troen på æserne, særlig Odin og Thor, som etterhvert overtok de fleste av vanernes funksjoner i kultus og samfundsliv. Det er forsåvidt betegnende hva Snorre beretter i Ynglingasagaen om Njord: «Njord døde av sykdom, han lot seg merke til Odin før han døde.» Odin var germanernes fornemste krigsgud, til ham ble menneskeofret ved kultstedene ved årlige ofringer og før krig og kamp tok til. Som Snorre sier om krigerne: «Odin eier eder alle.» Odin lot seg ifølge myten nemlig før sin død merke med spyd-odden og tilegnet seg alle menn som er falt i kamp og strid. Det var skikken å henge ofrene i galge og gjen-nombore dem med spyd, og Odin ble derfor kalt galgenes herre.

I 1945 fikk vi et atavistisk tilbakefall til disse mennes-

ODIN — galgenes herre.

keofringer på tvers av alle reformasjoner. Det heter i Voluspå at da æserne, in casu Odin bukker under for høyere makter, da gikk Odin for å søke råd og visdom ved Mimes brønn. Ragnarok står for døren. Odin søker så med alle enhjørnene frem på Vigrid og stever mot Fenrisulven. Det ble Odins bane at ulven slukte guden, galgenes herre.

Dyrkelsen av æserne kom sydfra fra Orienten og meget tyder på at det religionshistorisk er en viss forbindelse med kristendommen. Man kan her tenke på Ygdrasilmyten, dette symbol på Kosmos, den hele verdensbygning og kampen mellom det onde og gode. I Håvamål heter det bl.a. at Odin sa: Jeg vet at jeg hang på det forblåste tre hele 9 netter, dette tre som ingen kjenner røttene til. Ygdrasil er en poetisk omskrivning for korset på Golgatha-galgen. Et interessant felt i nordisk mytologi.

Den eldre germanske krigsgud var Ty, som betegnende nok efter religionsskiftet før vikingetiden ifølge myten ble opptatt blant æsernes flokk i Aasgaard som sønn av Odin med jotnen Hymes datter. Det er Tys lyst å egge til strid, han påkalles i strid og skjenger mot og taperhet. Men dyrkingen av Ty ble efterhånden fortrengt. Ty var nemlig den gamle indogermanske krigsguden, som hjalp sine venner til seir og til fienders nederlag. Det er interessant å følge dette gudenavnet i alle indogermanske dialekter fra den eldste tid. Hos oss er det bevart i en mengde stedsnavn og i ordet tirsdag — tisdag, dagen som er viet krigsguden Ty, likesom den følgende dag onsdag — odinsdag er innviet til Tys far Odin. Noen kjærlighetens gud var Odin neppe, navnet Odin finnes i alle germanske sprog, på angelsaksis Wodan

Forts. side 6

Aresoppreisning - -

Forts. fra side 5

ling nektet å følge dette mere enn tvilsomme eksempel: Han og hans medarbeidere forble i fedrelandet, erklærte seg rede til et samarbeide med tyskerne, søkte utrettelig å vareta sitt folks interesser — og lot seg trass i de alvorligste, provoserende feilgrep av de tyske sivile myndigheter mere og mere vinne for den storartede tanke om en omfattende germansk føderasjon i rammen av hvilken — ifølge Hitlers alvorlige løfter — Norges uavhengighet og ukrenkelighet under de alvorlige verdenspolitiske stormer som Quisling forutså, syntes best sikret. Den «fri verden» burde fremdeles idag huske med takknemlighet de norske østfrontfrivillige som satte livet inn for denne drøm. Deres tapperhet har bidratt til foreløpig å avsvække den røde fare, iallfall i årtier.

Det tyske sammenbrudd rammet — som alle Europas folk som ble omfattet av foryngelsen — Norge hårdt. Quisling, som under hele krigen var blitt utskjelt av desertørene i London med en grotesk omsnuing av kjennsgjerningene som en deserterende forræder, stod foran ruinene av alle sine håp og måtte personlig regne med en slem ende. Det er betegnende for storheten i hans karakter at han i denne fortvilede stilling bare hadde en eneste tanke: å bevare Norge for et blodig Ragnarok. Han overgav — da også den tyske okkupasjonsmakt etter kapitulasjonen hadde gitt avkall på videre motstand — regjeringen i hendene på representantene for eksilregjeringen i London, ble underbrudd på de tilsagn som var gitt ham straks fengslet, stilt for en forfatningsstridig rett og ble dømt til døden etter rettsstridige lover som var blitt laget istand for hans tilintetgjørelse, mens hans tilhengere, som for størstedelens vedkommende stammet fra folkets kjerne, ble utlevert til den rasende mobb og led svære tap på legeme, liv og formue — som Knut Ham-sun.

Vidkun Quisling døde som han hadde levet: som helt, fattet, selvsikker, sine grusomme pinere menneskelig langt overlegen til siste øyeblikk.

At frekke skrivekarle og skammelige politiske forsagere i hele verden kunne våge å misbruke hans navn til synonym for forræderi er et tegn på forfall i verdier som Europas storhet engang hvilte på og som har ube-

stridt gyldighet i alle menneskekulturer.

Desto gledeligere er det å kunne berette om et tappert forsøk på æresoppreisning for Quisling — og det til og med fra London!

Ved skueprosessen mot Quisling i 1945, der i sin art var en like frekk justisskjending som Nürnbergprosessene, var en britisk journalist tilstede som reporter for «Daily Mail», en av de første i Norge etter «the Liberation». Ralph Hewins, som iakttageren het, tvilte ikke på Quislings skyld og hans beretninger tilsvarte den av krigspropagandaen fore-skrevne og fremdeles gyldige klisje. Men han så og hørte med åpne øyne og ører, hadde kunnet bevare en viss åndelig uavhengighet, og — et hjerte! Bildet av Vidkun Quisling, som ensom og forlatt, hatet av hele verden, hånet og mishandlet, men likevel oppreist og ubøyelig, tapper og klok holdt stand mot angrepene fra den presiderende dommer, synes i årtier å ha holdt seg levende i hans erindring — inntil han måtte skrive av seg det som tyngtet hans samvittighet. Resultatet var et bemerkelsesverdige bidrag til historisk revisjonisme, en biografi om og hyldet til Quisling som man leser med indre bevegelse.

Boken ble — og det tjener Englands åndelige liv til ære — anmeldt ut fra tradisjonelt høyt nivå i «The Times Literary Supplement» med bemerkelsesverdige objektivitet.

Så følger da en så å si ordlydende gjengivelse av den lange anmeldelsen i «Times». I den forbindelse kan det forøvrig ha sin interesse å nevne at tidsskriftet i forbindelse med anførselene til Hewins om utsagnene fra tyske Nürnbergfanger om militære opplysninger fra Quislings side i en note bemerker at «denne meddelelse fra Hewins er visselig ikke korrekt. Quisling ble ikke belastet fra tysk side. Vi skal komme tilbake til dette punkt etter de nødvendige undersøkelser.» Og det tør vel ha sin interesse i forbindelse blant annet med brevet fra Piekenbrock. Om dette heter det forøvrig i en annen note at «ifølge en norsk meddelelse har man på tysk side faktisk ved Abwehr forsøkt å innvikle Quisling i en militær samtale. Den tyske representant slo imidlertid etter krigen fast! «Det var ufruktbart.»

TANNLEGE MAAMOEN

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 43 33

Reformasjon - -

Forts. fra side 5

eller Wotan f. eks. og betyr den rasende (sammenlign tysk Wut).

Ty er en mere sympatisk fremtoning, ikke så barbarisk og nådeløs som galgenes herre. I vår gamle mytologi leser vi lite om Ty og hans gjerning blant vaner og æsernes flokk. Vi må til sanskrit for å finne guden Ty i den rette skikk. Her er de eldste sproglige minner om vår stammes krigsgud å finne, lenge før reformasjonen på nordisk jord satte inn og Odin ble Tys vikarierende guddom. Men i Rigveda, de 3 000 år gamle kultiske sanger, der møter vi Ty i egen guddommelig storhet. Dyaus det er himmelguden, likedan i det persiske Zendsproget. I gresk treffer vi som øverste gud på Olympen Zeus eller Zeu-pater, det er himmelfaderen og det samme er tilfelle i latin hvor vi møter Jupiter, som er sammensatt av Djove og pater. Alle andre indogermanske dialekter har ellers ordet i substantiver og adjektiver. Det kommer fra en stamme som betyr å skine, stråle. Såvel i latin som i gammelnorsk betyr deus, dia, tivar en gud i alminnelighet.

Det er uhyre interessant å analysere dette filologiske mesterverk, men plassen tillater dessverre ikke noen slik essay. Det nevnte får være nok til å vise hvorledes våre forfedre såvel i kultus som i sproglig henseende var nære slektninger av de klassiske folk i India, Hellas og Roma. Og er noe klart er det at denne førerstilling i religion og kultur har noe å si alle dem som benekter raseproblemen. Men også vår tids ateister bør trenge inn i vår rases historie og tenke seg litt om før de kaster hele metafysikken og religionen overbord. Jeg må understreke at ateismens reformasjon er den epoke som minst av alt kan anspre på vår rase til nye virkelige fremskritt.

Jeg må tenke tilbake til den gang jeg satt hos en dødssyk ateist. Han fortalte med brutt stemme om hvorledes han hadde nektet sine barn å be. Følgene uteble ikke, han hadde sorg av sine barn. Og så minnes jeg ateisten som kjørte til et ateistmøte, vognen veltet og det siste en hørte fra ateisten i dette liv var ordene: Gud hjelpe meg! Jeg tror den bønn ble hørt!

Ellers så vil jeg gjerne citere fra et dikt fra griseridderfesten i 1907: Døgnets skyer du forgyller med ditt purkefule smil, mens du deg med skyller fyller, hyller vi med hyl deg! Hill.

Slik går det når alle verdier og absolutter relativiseres.

Hans Egede Nissen.

Skyld og Soning - -

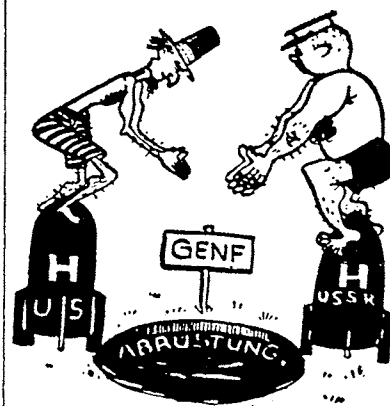
Forts. fra side 4

av utviklet litt etter litt den såkalte kalde krig seg mellom vestmaktene og Sovjet-samveldet. Da Berlinerblokaden satte inn i 1948, åpenbarte det seg som en sak av aller høyeste prioritet å sette det tyske folk inn i forsvaret av Europa. Man stanset med det systematiske ødeleggesesarbeid i Tyskland, men innstillet det først i 1954. Menneskelighetens bud hadde intet å gjøre med denne sene avgjørelse. Seierherrene følte seg drevet til det over hele linjen av en indre selvoppholdelsesdrift.

Morgenthauplanen var intet hemmelig dokument hvis innhold bare var kjent av ansvarlige ministre og høyere embedsmenn i USA og England. I denne henseende var den noe helt annet enn Lindemann-planen om terrorluftangrep og Hitlerplanen om «Endlösung der Judenfrage». Den første ble fullbyrdet bak et slør av offisielle løgndementier og den siste i strengt bevoktede fangeleire. I begge tilfelle kan det som vi har sett argumenteres med at mannen i gaten ikke visste noe om det som skjedde. Men Amerikas og Englands offentlighet ble straks underrettet om Morgenthauplanen og pressen i begge land gav sin hjertelige tilslutning med den begrunnelse at Tyskland fortjente den aller hardeste straff fordi det styrtet den fredelige verden i krig i 1939.

Så er vi altså påny ved spørsmålet om ansvaret for krigen av 1939, vår tids nøkkelproblem. Morgenthauplanen lar seg bare rettferdiggjøre hvis man forutsetter Tysklands enekrigsskyld. Det kan sier at det er et svakt forsvar, men det eksisterer intet annet.

Av hensiktsmessighetsgrunner vil utvilsomt anerkjennelsen av denne sannhet trekke ut i lang tid, minst så

Slik ser den tyske NATIONAL-ZEITUNG nedrustningsforhandlingene i Genf. Teksten lyder: «Wer wagt es, Rittersmann oder Knapp, zu tauchen in diesen Schlund hinab?» (Hvem våger det, ridder eller vepner, å dukke ned i denne avgrunn? Merket «Ausrüstung»)

lenge til det er undertegnet en fredsavtale som sluttsten på annen verdenskrig. Inntil da vil det tyske folk bli for-manet til fortsatt å føle «skyldig skam» fordi det har deltatt i det verdensomfattende tilbakefall til barbariet.

Efter forløpet av tyve år er det bare alminnelig samstemmighet om ett punkt. Både de som krever en lukeløs undersøkelse av hendelsene som førte til krigsutbruddet i 1939 og de som holder fast ved at all forskning i denne sak må undertrykkes til det har mistet all nytteverdi, er enige om at spørsmålet om skylden for utbruddet av annen verdenskrig er vår tids nøkkelproblem.

Slutt.

Tysk forræderi -

Forts. fra side 1

opplysninger om Abwehrs gjøren og laden, særlig da om admiral Canaris og hans nærmeste medarbeidere, er den tanken ikke så absurd at major Koch's rapport samt hans innsamlede bevismateriale bevisst ble underslått og overhodet ikke kom så langt som til Hitlers stab.

Det var jo ikke bare utenlandske agenter som spionerte for de allierte innen Tysklands grenser.

Emilius.

Vask, maling, tapetsering, mønstermaling.

R I M E L I G

1. KL. FAGMANN

— Telefon 25 12 91 —

Kristne Venner

Har du lyst til å treffe gamle venner i et åpent miljø? — **Kristne Venner** møtes den første fredag hver måned i Colletsgate 43. Etter en tale er det bevertning og anledning til selskapeleg samvær.

Møtetid kl. 19,30.

ANNELISE PAROW

TANNINNSETNING

Trondheim

TANNLEGE

MARTIN KJELDAAS

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 75 54

Daglig friske blomster

Blomsterforretning

SYNNØVE LIE

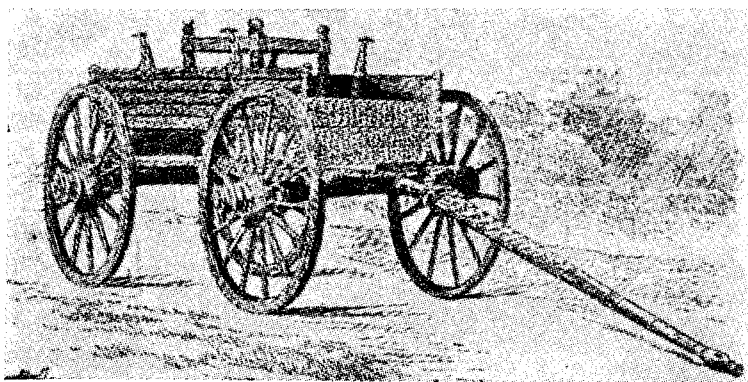
Kranser til alle priser

Frognerveien 30, Oslo

Tlf. 44 22 30

Skib, hester og sol

Kunst og religion i bronsealderen

Vogn fra bronsealderen. Den var laget av ask med forsiringer av bronse

Vi har tidligere her i bladet bragt endel artikler omkring den germanske bronsealder. Efterfølgende artikkel i «Deutsche Wochenzeitung» under merket R. K. tør kanskje ha interesse i den forbindelse:

«Med det første bruksmetall som mennesket i Niederdeutschland lærte å kjenne, kobberet, som blandet med tinn gav bronse, kom også allerede det første verdmetall, gullet inn i denne «bronsealderlige kulturkrets», som tar til omkring år 2 000 f. Kr. Av det laget man fat og store skiver som fremstillet solen. En i Moordorf ved Aurich (Ostfriesland) funnen gyllen solskive viser allerede i sin ornamentikk, i stråle- og saksakmotivet, men først og fremst gjennom det glinsende metall anvendelsen som solsymbol. Menneskene som fremstillet det kan man allerede omtale som germanere, mens tiden forut etnologisk ikke er helt bestembar. Deres hjem omfattet Niederdeutschland, Danmark og de sydlige deler av Sverige og Norge. Sentret for denne kulturkrets kan ha ligget i Jylland og på de danske øyer.

Disse germanere fra den tidligste tid må fremdeles ha hatt en sterkt naturbundet religion, hvor lysets giver, solen spilte den største rolle. I den yngre bronsealder møter vi vitnesbyrd om denne solreligion på barberknivene som er kunstferdig utsmykket. Således ser man på dem skip som ved hjelp av seil ledsager eller i en viss grad trekker frem solen som dukker opp av havet. Stavnen på skibene løper ut i stiliserte hestehoder og slik har vi solens stadige ledsagere, skibet og hesten, for oss. I andre former blir solen fremstillet ved hjelp av ferjemannen med strålehodet som kneler på skibet og holder en padelåre i hånden. Foran ham er i sterkt stilisert, nesten slangeformet skikkelse igjen solhesten fremstillet.

De i forbindelse med solsystemet opptredende skib viser at sjøfart ikke var ukjent for disse tidlige germanere. På

svenske klippetegninger, som jo tilhører vår bronsekrets, ser vi skib som ofte viser en bemanning på 30 til 40 folk. Det er ennå ikke seilskib, de blir drevet forover med padleårer. Men de må ha vært ganske sjødyktige, for gullet som ble funnet i niedersachsiske hauggraver, er irskt gull og det kan bare være kommet dit sjøveien.

Også de andre råstoffer som kobber og tinn er sikkert for størstedelens vedkommende blitt innført. Bortsett fra noen få unntagelser som man nylig kom på spor etter i Harz, var i gamle dager grubene for disse metaller ennå ikke åpnet. Innførselen kunne det germanske område betale med fremragende eksportvare, med rav, havets gull, kjent som smykkesten alt av istidens mennesker. Ravet ble i de eldste tider utvunnet ved Østersjøkysten, fremfor alt i Jylland, men også på Nordsjøkysten helt ned til Niedersachsen, og var så ettertraktet at det allerede i den yngre stenalder ble forhandlet helt ned til Lilleasia. Som bevis på denne byttehandel ble for bare noen få år siden den i arkeologisk henseende oppsiktsvekkende «bronsekopp fra Dohnsen» (Kreis Celle) fra det sagnaktige mykenske rike funnet.

Ravet ble i hendene på de dyktige, ytterst begavede urgermanske folkeslag til en stor rikdomskilde, men samtidig gjennom etterretningen om fjene land kimen til menneskenes lengsel mot Syden, den som fant sitt uttrykk i ur- og forhistoriens folkevandringer.

Hovedkilden for bronsetidens jordfunn er de veldige jordhauggraver, som er utbredt i tusenvis over hele Niedersachsen og ofte gir liv til hedelandskapet på en stemningsfull måte. De inneholder i sin kjerne alt det kulturgods som man engang gav de døde med for livet. Hinsides, våpen for mannen, smykker for kvinnen, dertil husgeråd, skåler og fat av gull og bronse.»

Ja, hva med ytringsfriheten?

Redaktøren som ble sparket ut av Heimevernsbladet på grunn av altfor frimodige ytringer, Svein-Magnus Grodys, dukker opp igjen i siste nummer av ungdomsbladet «A-B-C». Han gjengir her det siste redaksjonelle bidrag han hadde ferdig til Heimevernsbladet, men som ikke ble trykket fordi han fikk sparken. Det beskjeftiger seg med ytringsfriheten og utgangspunktet er angrepene på Hewinsboken om Quisling og dette at den ble hindret å utkomme på norsk. Redaktøren mener — formodentlig fordi han ikke vet nok om saken — at Quisling ble skutt med rette, «men åpenbart burde det være at man i Quislings liv har et stort stoff med krav på menneskelig interesse.»

«Men fra norske forlagskretser kommer en bombastisk erklæring om at i verdensrikt Norge kommer ikke boken ut. Det er året etter at vi feirer 150-årsdagen for Eidsvollsverket.»

«Landets justisminister, den første som skulle forsvare det frie ord sammenkaller uten å ha lest boken en gruppe likesinnede og sender ut en pompøs avskyresolusjon om biografien med snakk om injuriersøksmål.

Jeg stiller følgende spørsmål:

Er det norske folk satt under litterært formynderskap av forlag og myndigheter? Er norske lesere fratatt sin selvbestemmelsesrett?»

Ja, han kan nok spørre! Blant annet kan han spørre alle dem som gjerne ville lese FOLK OG LAND, men som simpelthen ikke våger det på grunn av meningsterroren, ofte fulgt av den mest usømmelige sjikane.

Men ellers er det forståelig at SYSTEMET har sørget for å fjerne en mann som kommer med så intrikate spørsmål.

Innlegg fra anonyme

blir, som vi før har gjort oppmerksom på, ikke innlagt i FOLK OG LAND. Selv om det skrives under et merke, må redaksjonen vite hvem forfatteren er. På den annen side er det naturligvis ingen annen som får vite det, så det er ingen risiko forbundet med å oppgi navn. Det får da være måte på med å være vettskremte også!

DEN ENGELSKE BOKEN ALLE SNAKKER OM

RALPH HEWINS:

QUISLING —

PROPHET WITHOUT HONOUR.

385 sider, illustrert, innbundet leverer vi til en for våre lesere uhyre gunstig pris av kr. 47,—.

Bestill den straks gjennom oss. Beløpet kan innbetales på vår postgiro 1 64 50 eller vi tar det i oppkrav med tillegg av frakt og gebyr.

FOLK OG LANDS BOKTJENESTE

Postboks 3214, Sagene — Oslo

Sovjetsoldat -

(Forts. fra side 4)

— «Kamerater,» sa han, «vår Sovjetstat består av 100 forskjellige nasjonaliteter, og hver av dem — store og små — har sin egenartede folkekunst og kultur. De er likeså fargerike som blomsterfloret i en hage, hvor de enkelte blomster har sin egen skjønnhet og fargeprakt, og slik er det også med de forskjellige folkeslags kunst, som er elsket av følelse og tenkende mennesker av alle nasjonaliteter. Våre kameraters opptreden her er et levende bevis på dette. Men vårt folks rikholdige og skjønn folkekunst blir tilintetgjort, hvis fascistene vinner krigen. Dere har sett hvordan fiendens bombefly legger byer og landsbyer i grus, og kulturminnesmerker i ruiner.» Han sluttet sin politiske tale med å si: «Vi kan ikke være likegyldige og leke med vårt fedrelands skjebne, vi må sette alle våre krefter og evner inn for å seire i denne krigen.»

Vi skjønte godt hvorfor denne lure kommissaren ville ha oss til å danse så meget som mulig. Jo mere han kunne presentere av god musikk og dans, desto bedre ble hans manende appell mottatt av soldatene.

Han fikk også øredøvende ovasjoner for sine tale, og fanatiske unge kommunister reiste seg og løftet sine knyttede never, og skrek: «Død over fascismen!» Alle sluttet seg til fordømmelsen av fascismen, og hyldet den røde hær som befrielsens armé.

Ja, hva med dem?

Vi nevnte tidligere at en tysk journalist som var blitt intervjuet av MORGENBLADET. Han uttalte seg forøvrig også om norske avisers Bonn-korrespondenter, noe FOLK OG LAND også flere ganger har satt fingeren på. Tyskeren presiserer det slik: «En ting som jeg synes er merkelig er at enkelte korrespondenter for nordisk presse i Bonn har en direkte hatsk innstilling til vårt land». Han vil ikke nevne noe navn, men det er da også overflødig. I den forbindelse kan en kanskje komme inn på noe ARBEIDERBLADETS korrespondent i Bonn (som forøvrig slett ikke er av de verste vanligvis) anfører i forbindelse med den nettopp avsluttede prosess mot noen udyr av fangevoktere i Auschwitz: «Den som tror at alt er glemt, gjør det for enkelt. Enhver som skrev antisemittiske artikler eller kommenterte antijødiske lover, har bidratt til Auschwitz». Hva så med alle dem som fortsatt og uopphørlig driver sin hets mot tyskere på det rasemessige område og «nazier» på det politiske. Hva slags ulykker er det de er med på å lage i en hvit verden som først og fremst trenger å samarbeide for ikke å gå under?

Pussig forbauselse -

(Forts. fra side 1)

Bør Norge kanskje som direkte interessert også dele den tyske frykt for nytt amerikansk forræderi mot Europa? Og er den melding som er «plantet» i Washington Post en gjenoppfriskning av Roosevelts politikk fra 1943 da han ville tilfredsstille Sovjetsamveldet på norsk bekostning?

Vi synes det er all grunn til å overveie dette alvorlig, og til å søke et nordisk forsvarsgrunnlag når våre felles nordiske interesser truer med å bli et bytteobjekt i en hestehandel mellom USA og Sovjetsamveldet. Vi for vår del tror ikke dagens amerikanske ledere lenger enn vi ser dem, og det burde ikke andre gjøre heller.

Men la oss med Trygve Lie som cicerone gjenoppfriske begivenhetene i 1943 da han møtte opp til audiens hos Roosevelt.

«Han sa det var en sak han hadde på hjertet, som han måtte nevne for meg. Det er ikke så ofte jeg har anledning til å tale med Norges utenriksminister, sa han, De behøver ikke ta standpunkt på stedet. De må tenke nøye gjennom, og jeg venter ikke noe svar før neste gang vi møtes. Dessverre var han i sin fremstilling av den sak det gjaldt ikke så klar som ønskelig kunne være. Han hadde ingen karter foran seg, og det var vanskelig for meg å be om nærmere forklaringer eller detaljer med hensyn til de steder i Norge, Sverige, Finland og Russland som han nevnte. Jeg hadde inntrykk av at han på forhånd hadde forberedt de spørsmål han stilte.

Han brukte nå all sin charme. Det var ikke vanskelig å forstå at folk kunne bli et bytte for hans overtalelsesevne og den strålende personlighet som lyste av hans ansikt og hele hans vesen.

Russerne hadde i lengere tid antydning, sa presidenten, at de gjerne ville ha en bedre forbindelse til Atlanterhavet enn de nå hadde. Blant annet hadde de satt som betingelse for å slutte fred med Finland, at Petsamo skulle bli russisk. Da han var kommet så langt, fikk jeg kastet inn en bemerkning om at det overfor den norske regjering aldri fra russisk hold var kommet noe ønske eller krav om norsk territorium eller om veier eller jernbaneforbindelse gjennom Norge. På dette svarte han undvikende og svevende. Jeg søkte å provosere ham: Når og hvor og av hvem var slike russiske ønsker blitt fremsatt? Heller ikke nå fikk jeg noe klart svar. Han sa at han første gang hadde hørt om dette russiske kravet for henved et år siden, men av hvem og hvor, sa han ikke. Jeg gjettest at det

kunne ha skjedd under Molotovs besøk i USA. Russerne hadde, fortalte Roosevelt, gitt uttrykk for ønsket om visse havner i Nord-Norge, som naturlig kunne få gode jernbaneforbindelser til Sovjetsamveldet. Til å begynne med nevnte han ikke hvilke havner det gjaldt. Han talte om to jernbaner gjennom Nord-Norge som russerne skulle få rett til å bruke for varetransport til og fra Russland, og han nevnte uttrykkelig Narvik og jernbanen derfra til Sverige. Men han talte også om en annen jernbane, gjennom Finland, og han mente den også måtte ha forbindelse sydover gjennom Sverige til det svenske jernbanenettet. Jeg kom til det resultat at det måtte være en jernbane frem til Skibotn i Lyngenfjord han tenkte på. Ofotbanen mente han måtte føres videre gjennom Finland til Leningrad.

Med sitt mest charmerende smil sa presidenten at han var interessert i å finne «en form, et kompromiss, en utvei» for til en viss grad å imøtekomme de russiske ønsker.»

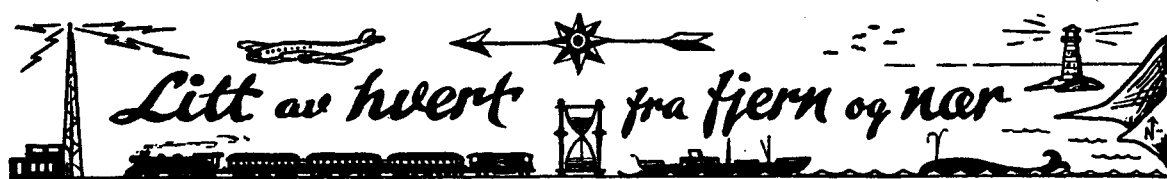
Efter dette referat av møtet med Roosevelt i 1943, som endte med at den «charmerende» president bad Lie tenke grundig over saken, kan vel forbauselsen på norsk hold — og spesielt ikke hos statsråd Lie — være så stor som en finner det hensiktsmessig å gi inntrykk av over den nye amerikanske aksjon på Sovjetsamveldets vegne.

Dengang i 1943 måtte Roosevelt droppe sine planer fordi den — heldigvis — støtte på kraftig motstand både hos vår nåværende konge og hos Lie og Nygaardsvold. Og fordi russerne var opptatt med Øst-Europa. Men det er karakteristisk for Roosevelts sanne karakter hvorledes han halte seg iland igjen. Han benektet nemlig senere at russerne overhodet hadde fremsatt noe krav! «Roosevelt sa han nærmest hadde bragt spørsmålet på bane for å høre min mening.»

Og Lie bemerker hertil naturlig nok:

«Jeg kunne ikke la være å tenke for meg selv: Hvorfor hadde det da vært så nødvendig å be meg om å overveie saken så nøye og komme tilbake for å gi svar? Presidenten måtte tro jeg ikke husket hva han hadde sagt 12. mars — eller var det kanskje hans måte å gi meg en sjangse til å «glemme» hva han hadde sagt.»

Lie mente ellers dengang at planen stammet fra polsk hold (dengang nasjonalpolsk — idag kommunistpolsk) og han spurte da senere den polske eksilutenriksminister Raczyński hvorledes det forholdt seg.

DØMT FOR INJURIER

Den norske presses hovedkilde under hetskampanjen i forbindelse med det svenske «nazikup» som siden kokte helt bort i kålen, skandalbladet «Expressen» er nu ved sin ansvarlige redaktør Per Wrigstad dømt til bøter og skadeserstatning på 5 000 kroner for en artikkel om St. Michaelsordenen. Dertil må han betale saksomkostninger med 2 600 kroner. Det var et medlem av ordenen som hadde gått til søksmål fordi bladet hadde skrevet at han hadde vært med i en tysk SS-avdeling, men hadde desertert fra sin avdeling i Norge i 1943. Den norske presse som var så voldsomt interessert sammen med riksadvokaten da Hartmann anmeldte FOLK OG LAND har pussig nok vist svært liten interesse for kollega Expressens meritter.

MASSEMORDER SOM PRESIDENT I FN?

De nordiske land vil som kjent ha en finne som president i FN's hovedforsamling. Finnen får imidlertid en verdig konkurrent, idet Jugoslavia ifølge den tyske NATIONAL-ZEITUNG overveier å stille den tidligere utenriksminister og nuværende leder av utenriksavdelingen i det kommunistiske partis sentralkomite, Koca Popovitsj, som kandidat. Popovitsj bærer ifølge bladet ansvaret for nedslaktningen av utallige tyske soldater og sivilister, og også kroater.

320 000 NS-SKADEDE ITALIENERE?

Hittil har hele 320 000 italienere gjort krav på erstatning fra Tyskland for nasjonalsosialistisk forfølgelse, melder formannen i den nedsatte kommisjon. Man hadde kalkulert med 22 000, men det har jo blitt et godt

«Dette var meget oppsiktsvekkende, sa Raczyński, han kunne nemlig «betre» meg at han hadde hatt en samtale med Roosevelt, og presidenten hadde da kommet inn på de større nasjoners transportrettigheter efter krigen. Roosevelt hadde uttalt at det blant annet kunne bli spørsmål om transportmuligheter for Sovjetsamveldet over Narvik.»

Så får da den som kan bevare sin urokkelige tro på den moralske og «charmerende» president Roosevelt og det USA som idag er ute på hestehandel igjen med den samme partneren.

levebrød dette å være naziforfulgt.

IMPONERT!

I det svenske VECKO-JOURNALEN for 30. juli er det et intervju med prinsesse Sibylla som på spørsmål om hun noensinne traff Hitler personlig svarer: «Javisst traff jeg ham. — Man ble slått av det dynamiske i hans fremtreden og imponert over at han hadde skapt orden av kaos. — Vi var med ved Berlinerolympiaden i 1936 min mann og jeg, — kjente svensker kom bort til oss og fortalte stolt at Hitler hadde trykket deres hånd.»

MERE VELMENT ENN VELLYKKET!

Under den store kringkastingsdebatten om folkepensjonen kom NATIONENS nuværende redaktør, som vi forøvrig ikke har meget til overs for, med det AFTEN-POSTEN kaller «en temperamentsfull replikk». Vi synes også det var mere temperamentsfullt enn vellykket når redaktøren ifølge AFTENPOSTEN (og såvidt vi kunne oppfatte var det også riktig referert) sa: «Når et enstemmig storting har vedtatt hvor høye satser det skal være for grunnpensjonene 1. januar 1967, da er det å gå over streken for anstendighet å betvile at fire partier vil gå fra et slikt klart løfte!» Siden Ap-debatantene tydeligvis ingenlunde betvilte at de borgerlige ville gå fra løftet var det liten grunn for Vaarvik til temperamentsutfoldelse på slik basis.

FORDRINGENE STIGER

Da den unge, sterkt røde Herbert Frahm før krigen ankom som fattig og forkommen emigrant til Norge og ble tatt hånd om av sine norske sosialistiske medbrødre hadde han nok ingen tanke på at verdenskatastrofen som nærmet seg skulle bringe ham til maktens tinne som kanslerkandidat i det amputerte fedreland som han hadde vendt ryggen. Men han har raskt avfunnet seg med de stigende krav på luksus som så hurtig griper alle proletariatets forkjemper. Under valgkampen nu har han kjørt rundt med eget ekstratog. Til dette hørte egen salongvogn, sovevogn, en 1. kasses kupévogn, en kontorvogn og en godsvogn. To digre Mercedesbiler ble bragt med for utflukter bort fra toget. Under siste del av ferden ble det også koblet til nok en sovevogn for med-

følgende journalister, samt nok en spisevogn slik at journalistene selv skulle kunne overbevise seg om hvor godt tyskerne ville få det under en sosialistisk regjering.

ARE YANKEES GOING HOME AT LENGTH?

Det amerikanske republikanske parti har foreslått at USA skal trekke okkupasjonstroppene tilbake fra Europa og bare holde en liten symbolsk styrke som «tegn på amerikanernes forpliktelse». Det vil i tilfelle ikke bli noe for tidlig. Europa kan visselig klare seg uten disse udisiplinerte soldater hvis kriminelle handlinger er blitt et alvorlig problem i Tyskland. Hvis en så samtidig kunne bli kvitt de russiske troppene i Ulbricht-Tyskland kunne det kanskje endelig en gang bli orden i Europa igjen efter den amerikansk-russiske okkupasjon.

FORLOVELSESRING-SPECIALEN

tillbyr moderne, garantert 14 karat stempelt håndarbeidede ringer fra kr. 95,— pr. par. Sender pr. postoppkrav porto-fritt over hele landet. Dessuten + 50% rabatt på grunnprisen.

SKRIV EFTER RINGMAL!
Ringene blir sendt straks jeg får bestillingen.

Gullsmedmester

Thorvald A. Olsen

Skottegaten 20 v/ Metodistkirken.

Bergen

Arkitekt

HUSTAD

Bærumsvn. 5 — Ø. Ullern
Telefon 55 61 29 — Oslo

FOLK OG LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo 4
Telefon 37 76 96
Boks 3214 - Sagene

Ekspedisjonstid: Tirsdag til fredag fra kl. 10 til kl. 15. Mandag og lørdag holdes kontorene stengt.

Redaktør Melsom kan bare påregnes truffet efter forutgående avtale.

Abonnementspriser:

Kr. 40,— pr. år, kr. 20,— pr. halvår i Skandinavia
Utländ kr. 25,— pr. halvår. I nøytralt omslag innenlands: Kr. 50,— pr. år, kr. 25,— pr. halvår.

Løssalg kr. 1,—.

Bruk postgironr: 16 450.

Utgiver A/S Folk og Land

Viking Boktrykkeri

Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014
Sendt av: Sendt av:

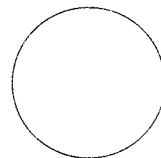
ADR.

ADR.

TIL FRIMERKE

Porto 35 øre

K V I T T E R I N G

DATOSTEMPEL

Bilag til Folk og Land nr. 21 - 1965

KRONER

ØRE

KRONER

ØRE

Innbetalingskort

KRONER (MED BOKST.)

KRONER

ØRE

KUPONG

er innbetalt til

TIL

Hjelpeorganisasjonen for krigsskadede
frontkjempere og falnes etterlatte

Hjelpeorganisasjonen for
krigsskadede frontkjempere
og falnes etterlatte

ADR.

Postboks 1407 V

Postboks 1407 V, Oslo

POSTGIROKONTO

180 70

Oslo

POSTGIROKONTO

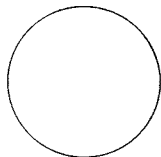
180 70

Ved reklamasjon
må De vise
kvittering

POSTGIROKONTO

180 70

Rubrikk for
Postverket

DATOSTEMPEL

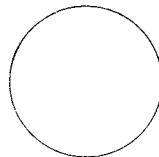
Bl. 560

Innbet.

nr. _____

UNDERSKRIFT/SIGNATUR

DATOSTEMPEL

Innbetalingskort

nr. _____ porto _____ øre

UNDERSKRIFT/SIGNATUR